

SISUKORD

1.	DOKUMENDI MUUDATUSED	2
2.	EESMÄRK.....	3
3.	MÕISTED JA LÜHENDID	4
4.	Süsteemi sisse logimine	6
5.	Kasutajaliides (User interface).....	7
5.1.	Päis	7
5.2.	Põhimenüü	7
5.3.	Kaart (Map)	7
5.4.	Kaardi kontrollpaneel (Map Controls).....	8
6.	Events	10
6.1.	Events List Functions	11
6.2.	Event staatused.....	12
7.	DigiNOTAMite stsenaariumid.....	13
7.1.	SAA.NEW – Uue ala loomine.....	13
7.2.	SAA.ACT – AIPis või AIP SUPiga defineeritud ala aktiveerimine	19
7.3.	AD.CLS – Lennuvälja sulgemine	22
7.4.	AD.LIM – Lennuvälja piirang.....	24
7.5.	RWY.CLS – Lennuraja sulgemine	28
7.6.	RWY.LIM – Lennuraja kasutuse piiramine.....	30
7.7.	OBS.NEW – Uue ajutise või püsiva takistuse püstitamine.....	34
8.	DigiNOTAMi tagasi lükkamine	39
9.	Template – eetäidetud mall	40
9.1.	Uue malli loomine	40
9.2.	Salvestatud malli kasutamine, kustutamine, uuendamine	41
10.	SEONDUVAD DOKUMENDID.....	42

1. DOKUMENDI MUUDATUSED

Ver	Kuupäev	Muudatuste kirjeldus	Muudetud leheküljed
1	16.06.2026	Uus dokument	

2. EESMÄRK

Aeronautical Data Portal ehk ADP on Lennuliiklusteeninduse ASis (EANS) kasutusele võetud töövoogude haldamise infosüsteem aeronavigatsioonilise teabe edastamiseks ja haldamiseks. Käesolev juhend on koostatud abimaterjalina teabe koostajale ja NOTAM spetsialistile digiNOTAM teabe edastamiseks ADP kaudu. NOTAM spetsialist kas kinnitab esitatud andmed või lükkab need tagasi, kui andmed vajavad täiendamist.

3. MÕISTED JA LÜHENDID

ADP <i>(Aeronautical Data Portal)</i>	DigiNOTAMi töövoos haldamise infosüsteem.
AIP <i>(Aeronautical Information Publication)</i>	Lennundusteabe kogumik.
AIP SUP <i>(Aeronautical Information Publication Supplement)</i>	Lennundusteabe kogumiku lisa.
DigiNOTAM	Struktureeritud andmekogum, mis sisaldab teavet lennundusrajatiste, teenuste, protseduuride, keelu-, piirangu- ja ohualade ning navigatsioonihoiatuste kehtestamise, seisukorra ja muudatuste kohta.
Data set	Digitaalne andmekogum on struktureeritud digitaalse teabe kogum, mida kasutatakse erinevate lennundustegevuste ja -operatsioonide toetamiseks. Sellised andmekogumid on olulised navigatsiooni ja lennujaamaoperatsioonide ohutuse, tõhususe ja täpsuse tagamisel.
DA <i>(Data Approver)</i>	Andmete kinnitaja. Rahvusvahelise NOTAM-büroo töötaja teostab teabe koostaja esitatud andmete kvaliteedikontrolli ning kinnitab digiNOTAMite väljastamise. Vajadusel lükkab teabe tagasi täiendamiseks.
DO <i>(Data Originator)</i>	Teabe koostaja. Volitatud isik, kellel on õigus edastada Rahvusvahelisele NOTAM-büroole lennunduse seisukohast olulist ja kiireloomulist teavet.
Events	DigiNOTAMi sündmused on lennundusteabe muudatused, mis on digitaalselt kodeeritud suurema täpsuse ja parema kasutatavuse tagamiseks.

DigiNOTAMi stsenaariumid:	
SAA.NEW <i>(Ad-hoc Special Activity Area)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium uue ala loomiseks (ajutised keelu-, piirangu- ja ohualad ning navigatsiooni-hoiatused).
SAA.ACT <i>(Published Special Activity Area)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium AIPis ja AIP lisas defineeritud ala aktiveerimiseks.
AD.CLS <i>(Aerodrome Closure)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium lennuvälja sulgemiseks.
AD.LIM <i>(Aerodrome Limitation)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium lennuvälja piiranguks.
RWY.CLS <i>(Runway Closure)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium lennuraja sulgemiseks.
RWY.LIM <i>(Runway Limitation)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium lennuraja kasutuse piiramiseks.
SFC.CON <i>(Surface Contamination Report)</i>	DigiSNOWTAM stsenaarium rajaseisukorrast teatamiseks.
OBS.NEW <i>(NEW New Obstacle)</i>	DigiNOTAMi stsenaarium uue ajutise või püsiva takistuse püstitamiseks.
Other <i>(Traditional NOTAM)</i>	Traditsiooniline NOTAMi vorm.

4. Süsteemi sisse logimine

Süsteem asub veebiaadressil <https://teave.eans.ee>. Klõpsa CADAS ADP ikoonil.

Avalehel avaneb aken, kuhu tuleb sisestada Lennuliiklusteeninduse AS (EANS) poolt määratud kasutajanimi ja enda loodud parool.

Sisselogimisega seotud probleemide korral tuleb saata e-kiri comsoft@eans.ee aadressile.

5. Kasutajaliides (User interface)

Pärast sisselogimist avaneb ADP kasutajaliides.

5.1. Päis

Päis sisaldab:

- Ettevõtte logo ja rakenduse nime
- Kasutajanime. Nimel klõpsamine avab alammenüü järgmiste valikutega:
 - **Personal Settings:** Isiklike seadmete kuvamiseks.
 - **Logout:** Rakendusest väljalogimine.
- Hetke aeg UTC aja järgi (koordineeritud maailmaaeg).
- **Help** ikoon: Avaneb ADP tootjapoolne kasutusjuhend.

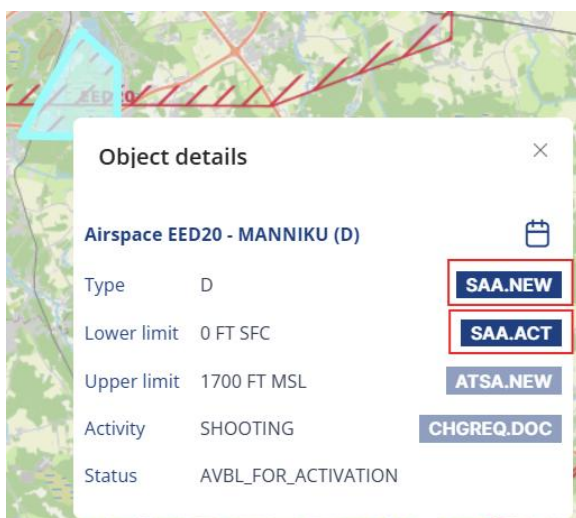
5.2. Põhimenüü

Põhimenüü kuvatakse kasutajaliidese [vasakul küljel](#). Menüü sisaldab:

- **Events:** Avab loendi digiNOTAMite filtreerimiseks (**Events List**).
- **DigiNOTAMi grupid**, mille jaoks on loodud digiNOTAM stsenaarium (**Event Forms**).

5.3. Kaart (Map)

Keskel on interaktiivne kaart, kuhu saab lisada erinevaid kaardikihte. Kaardile on võimalik kuvada Eesti õhuruumi lennundusteabe objektid, ATS õhuruumi ja navigatsioonihoiatuse alad, loodud digiNOTAMid jm. Kaardil suvalises punktis klõpsates avaneb **Object details** aken, kus on loetletud kõik selles asukohas olevad alad. Konkreetse ala kohta teabe saamiseks klõpsa ala peal.

Joonis 1. Kaart

Avaneb uuesti **Object details** aken, kus kuvatakse ala teave: tüüp, kõrguspiirid, tegevus ja hetkestaatus. Kalendri ikoonil klõpsates avaneb kalendrivaade, kus kuvatakse kõik selle ala aktiivsuseperioodid ja lisaks saab teha lisatoiminguid.

SAA.NEW – võimaldab luua uue ajutise ala kasutades antud ala andmeid ja asukohta. Avaneb SAA.NEW digiNOTAMi loomise vorm.

SAA.ACT – võimaldab aktiveerida antud ala. Avaneb SAA.ACT digiNOTAMi loomise vorm.

5.4. Kaardi kontrollpaneel (Map Controls)

Kaardi kontrollpaneel kuvatakse kasutajaliidese [paremal küljel](#).

<p>Map Controls – Kaardi kontrollpaneel.</p> <p> – Rakendusest väljalogimine.</p> <p> – Avaneb ADP tootjapoolne kasutusjuhend.</p>	<p>Map Controls </p>
<p>Effective Date – Sõnale klõpsates või rippmenüüd avades saab valida kuupäeva ja kellaaja, millest alates kuvatakse kaardile teavet või sündmusi.</p> <p> – Salvestab seaded.</p> <p> – Taastab vaikesätteid.</p>	<p>Effective Date ^</p> <p>07.05.2026 00:00 UTC</p>
<p>Background – Sõnale klõpsates või rippmenüüd avades saab valida kaardipõhja.</p> <p>☐ – Märki „Salvesta“ nupu ees olev valikukast, et salvestada kaardi asukoha ja mõõtkava eelistused. Seejärel salvesta muudatused.</p> <p> – Taastab vaikesätteid.</p>	<p>Background ☐ ^</p> <p>OpenStreetMap </p> <p>Natural Earth</p> <p>OpenStreetMap</p> <p>EestiFoto</p>
<p>Aeronautical Objects – Sõnale klõpsates või rippmenüüd avades saab valida, millist teavet kaardile kuvatakse.</p> <p> – Salvestab seaded.</p> <p> – Taastab vaikesätteid.</p>	<p>Aeronautical Objects ^</p> <p>> ☒ AIP data</p> <p>> ☒ Aerodrome Mapping Data</p> <p>> ☒ Obstacle Data</p>

<p>Digital NOTAM (Events) – Sõnale klõpsates või rippmenüüd avades saab valida oma organisatsiooni loodud digiNOTAMEid. Määra kalendris ajavahemik ja märgi ainult antud ajal kehtivad digiNOTAMid (<i>Only in force</i>).</p>	<p>Digital NOTAM (Events) ^</p> <p>20.04.2026 - 26.04.2026 </p> <p>12:00 - 20:00 UTC</p> <p>Only in force ☒</p> <ul style="list-style-type: none"> > ☐ Special Area (32) > ☐ Airport (5) > ☒ Runway (9) > ☐ Obstacle (17) > ☐ NOTAM (13) > ☐ Surface contamination (11)
<p>Data sets – Sõnale klõpsates või rippmenüüd avades saab valida andmebaasi, millest andmeid kuvatakse.</p>	<p>Data Sets ^</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ AIP Data Set > ☐ AMD ☐ EAD Exchange Data Set > ☐ Flight Procedure > ☐ Obstacle Data <p>Highlight Data Sets changes</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ New ☐ Decommissioned ☐ Changed

6. Events

Ava Events, et vaadata oma organisatsiooni teabe koostajate loodud digiNOTAMeid. Vaikimisi kuvatakse digiNOTAMid etteantud ajavahemikus. Loendis kuvatav värvus näitab digiNOTAMi staatust.

Events list on sorditud muudatuste kuupäeva ja kellaaja alusel kahanevas järjekorras (st viimati edastatud või muudetud digiNOTAMid kuvatakse eespool).

Event list kuvab järgmised andmed:

- Klass (nt apron)
- Objekt (nt EETN)
- Staatus (nt cancelled)
- Kehtivusaeg (vali kuupäev kalendrist)
- Vaba tekst (nt väljastatud digiNOTAMi number)

Kontekstimenüü avamiseks klõpsa Eventi paremal pool olevat ikooni (vt Events List Functions).

Event vormi avamiseks:

- Tee topeltklõps digiNOTAMil
- DigiNOTAMi vorm avaneb kirjutuskaitstuna

Event lisainfo kuvamiseks:

- Vii hiirekursor nimekirjas oleva digiNOTAMi kohale
- Klõpsa digiNOTAMi tüübil:
 - Avaneb lisateave
 - DigiNOTAM kuvatakse kaardil

6.1. Events List Functions

Events list lisamenüü sisaldab mitmeid digiNOTAMitega seotud funktsioone.

Lisamenüü avamiseks klõpsa Eventsi paremal pool oleval ikoonil .

Element	Kirjeldus
Open	Avab digiNOTAMi vormi kirjutuskaitstuna. NOTAM spetsialisti rollis saad digiNOTAMit kinnitada või tagasi lükata. Kaardil kuvatakse selle geomeetria.
Re-use	Kasuta andmeid uue digiNOTAMi loomiseks. Avatakse vorm, kus väljad on eeltäidetud valitud digiNOTAMi andmetega.
Update	Asenda või tühistage digiNOTAM.
Correct	Paranda digiNOTAMit, mille NOTAM spetsialist tagasi lükkas.
Cancel	Paranda digiNOTAMit, mille NOTAM spetsialist tagasi lükkas või mis ei ole veel avaldatud.
Event XML	Näita digiNOTAMi XML-eelvaadet.
NOTAM TXT	Näita tekst-NOTAMi eelvaadet.
Edit NOTAM number	Kui digiNOTAM ei ole seotud tekst-NOTAMiga, saab NOTAMi numbri määrata käsitsi. See funktsioon on saadaval ainult NOTAM spetsialistidele ja üksnes sündmustele staatusega <i>Published</i>.

6.2. Event staatused

Staatus	Kirjeldus
Created	DigiNOTAM on loodud ja edastatud NOTAM spetsialistile kinnitamiseks.
Locked	DigiNOTAM on lukustatud ning NOTAM spetsialist tegeleb selle kinnitamisega.
Verified	DigiNOTAM on kinnitatud, kuid NOTAM ei ole veel avaldatud.
Published	DigiNOTAM on kehtiv, andmed on AIXM andmebaasis ja NOTAM on väljastatud.
Cancelled	Teabe koostaja tühistas digiNOTAMi.
Rejected	NOTAM spetsialist lükkas digiNOTAMi tagasi.
Prepared	DigiNOTAM loodi pärast seda, kui eelmine digiNOTAM tühistati funktsiooniga <i>Update</i> . Staatus muutub <i>Created</i> , kui tühistatud digiNOTAM on kinnitatud.
Waiting	DigiNOTAM ootab kinnitust väliselt süsteemilt.
Failed	Tööpaketi loomine AIMDB-s ebaõnnestus. NOTAM spetsialist saab staatuse tagasi muuta väärtusele <i>Created</i> .
Warning	AIMDB tööpakett on staatuses <i>Warning</i> . Vajalik on manuaalne tegevus AIMDB-s.
Superseded	DigiNOTAM ei ole enam kehtiv, see tühistati või asendati teise digiNOTAMiga.
Template	DigiNOTAMi eel-loodud mall.

NB! DigiNOTAM loetakse väljastatuks alles pärast seda, kui sellele on määratud NOTAMi number, näiteks A1000/26.

7. DigiNOTAMite stsenaariumid

ADP sisaldab digiNOTAMite stsenaariumeid, mis põhinevad digitaalse NOTAMi spetsifikatsioonil (*Digital NOTAM Specification*).

Peamenüüs kuvatakse stsenaariumid rühmade kaupa. Uue digiNOTAMi koostamiseks klõpsa õigel stsenaariumil.

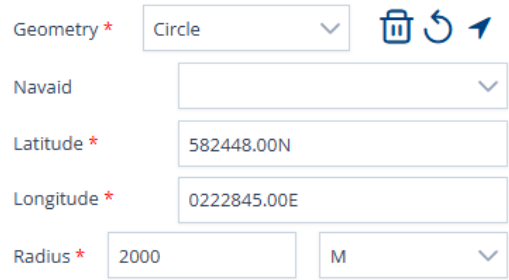
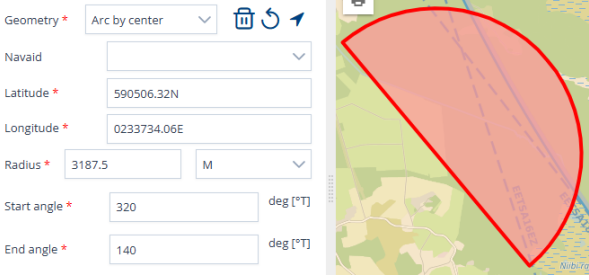
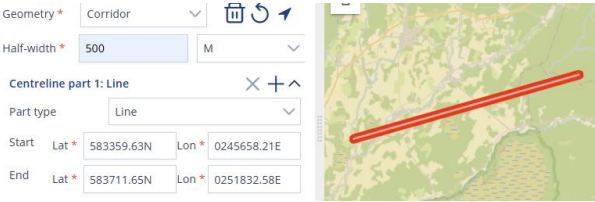
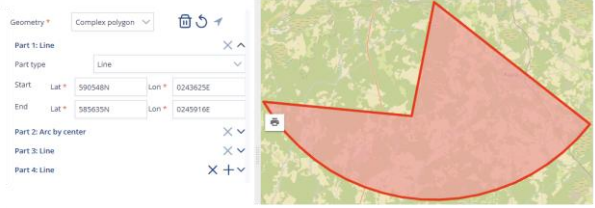
7.1. SAA.NEW – Uue ala loomine

Uue ala loomiseks ava vasakult menüüst *Airspace* → *SAA.NEW*. Avaneb digiNOTAMi vorm.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="SAA.NEW 2026-05-01 08:00"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal ala on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpuaeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p>☐ Perm. – Märgistades „PERM” nupu ees oleva valikukasti kinnitab teabe koostaja, et tegu on püsiva kehtivusega NOTAMiga. PERM NOTAMi teave läheb AIPi.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="07.05.2026 - 08.05.2026"/> </p> <p> <input type="text" value="08:00"/> - <input type="text" value="18:00"/> UTC ☐ Est. ☐ Perm. </p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamaks, millal digiNOTAM on aktiivne. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule kõrval + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p>	<p>Schedule </p>

<p>NB! Mitme aktiivsusperioodi lisamiseks korda tegevust.</p>	
<p>4. Type / Activity / Status – Vali rippmenüüst ala tüüp (ohu-, piiranguala vms), tegevuse tüüp (relvadest laskmine, militaarõppus vms) ja staatus (aktiivne). Tee valik rippmenüüst.</p>	
<p>5. Geometry → Polygon / Rectangle – Ala asukoht. Polügooni või ristkülikukujulise ala loomiseks vali rippmenüüst vastav valik. Kui koordinaadid on teada, kopeeri need lahtrisse.</p> <p>Koordinaate on võimalik valida ka otse kaardilt. Selleks klõpsa parempoolisel noolel , seejärel moodusta suurel kaardil sobiv ala ning klõpsa (ilmub noole asemele). Koordinaadid kuvatakse lahtrisse automaatselt.</p> <p> – Muudab koordinaatide formaati.</p> <p>Veendu enne NOTAMi esitamist, et koordinaadid on formaadis DDMSS.ss koos ilmakaare tähisega.</p> <p> – Kustutab koordinaadid.</p> <p>NB! Esimene ja viimane koordinaat peavad kattuma ning koordinaadid tuleb esitada päripäeva.</p>	

<p>6. Geometry → Circle – Vali rippmenüüst see, kui ala on ringikujuline. Ala andmed saad sisestada lahtritesse või valida need kaardilt.</p> <p>NB! Kaardilt valides määrab süsteem raadiuse automaatselt meetrites (M). Saad ühiku muuta kilomeetriteks (KM) või meremiilideks (NM).</p> <p>Navaid rippmenüüst saab valida navigatsiooniseadme ning süsteem lisab seejärel automaatselt selle koordinaadid.</p>	
<p>7. Geometry → Arc by center – Vali rippmenüüst see, kui ala on sektor. Sektori andmed saad sisestada käsitsi või valida need kaardilt.</p> <p>Kaardilt valides märgi ringikujuline ala ning sisesta <i>Start angle</i> ja <i>End angle</i>. Seejärel kuvab süsteem kaardile valitud sektori.</p> <p>Navaid rippmenüüst saab valida navigatsiooniseadme ning süsteem lisab seejärel automaatselt selle koordinaadid.</p>	
<p>8. Geometry → Corridor – Vali rippmenüüst see, kui ala on määratud koridorina. Koridori andmed saad sisestada käsitsi või valida need kaardilt. Kaardilt valides märgi ala algus- ja lõpp-punkt. Sisesta koridori laius ja vali mõõtühik (KM, M, NM).</p>	
<p>9. Geometry → Complex polygon – Vali rippmenüüst see, kui ala on keerukas polügoon, näiteks <i>Arc by center</i>, <i>Arc by edge</i>, <i>Line</i> või <i>Parallel</i>.</p>	

<p>10. Lower limit / Upper limit – Alumine kõrguspiir / Ülemine kõrguspiir. Valikud: GND – alumine kõrgus on alates maapinnast; UNL – ülemine kõrgus on piiramatult; Numbrilise kõrguse korral vali ka ühik ja referents:</p> <table border="1" data-bbox="209 544 772 857"> <thead> <tr> <th>Referents</th> <th>Tähendus</th> <th>Ühikud</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SFC</td> <td>Kõrgus maapinnast</td> <td>FT, M</td> </tr> <tr> <td>MSL</td> <td>Kõrgus merepinnast</td> <td>FT, M</td> </tr> <tr> <td>STD</td> <td>Kõrgus standard-atmosfääri järgi</td> <td>FL, SM</td> </tr> </tbody> </table>	Referents	Tähendus	Ühikud	SFC	Kõrgus maapinnast	FT, M	MSL	Kõrgus merepinnast	FT, M	STD	Kõrgus standard-atmosfääri järgi	FL, SM	<p>Lower limit * <input type="text" value="GND"/> <input type="button" value="v"/> <input type="button" value="v"/></p> <p>Upper limit * <input type="text" value="2500"/> <input type="button" value="FT"/> <input type="button" value="MSL"/> <input type="button" value="v"/></p>
Referents	Tähendus	Ühikud											
SFC	Kõrgus maapinnast	FT, M											
MSL	Kõrgus merepinnast	FT, M											
STD	Kõrgus standard-atmosfääri järgi	FL, SM											
<p>11. Excluded Airspace – Välja arvatavad õhuruumi osad ehk vali õhuruumi osa/ala, mille soovid uuest loodud alast välja arvata. Näiteks kui lood uue ringikujulise ala, mis külgneb EETN CTRiga, kuid soovid, et ala kehtiks ainult selles osas, mis on väljaspool CTRi, saad EETN CTR märkida kui <i>Excluded Airspace</i>. <i>Excluded Airspace</i> on võimalik valida ainult siis, kui loodav ala kattub mõne teise defineeritud õhuruumi alaga.</p>	<p>Excluded Airspace (0) <input type="button" value="v"/></p>												
<p>12. Affected FIR – Mõjutatud õhuruum. Vaikimisi on valitud EETT.</p>	<p>Affected FIR (1) <input type="button" value="^"/></p> <p>☒ EETT - TALLINN FIR (FIR)-...</p>												
<p>13. Affected Aerodrome – Mõjutatud lennuväljad. Lennuväli tuleb valida siis, kui ala asub lennuväljade EETN, EEEI, EETU, EEPU, EEKE, EEKA ATS õhuruumis, EERU või EEKU lennuvälja ARP 5NM raadiuses.</p>	<p>Affected Aerodrome (1) <input type="button" value="^"/></p> <p>☒ EEEI - AMARI-AH</p> <p>☐ EEKA - KARDLA-AD</p> <p>☐ EETN - LENNART MERI TALLI...</p> <p>☐ EEPU - PARNU-AD</p> <p>☐ EEKU - KIHNU-AD</p> <p>☐ EEKE - KURESSAARE-AD</p> <p>☐ EERU - RUHNU-AD</p> <p>☐ EETU - TARTU-AD</p>												

<p>14. Designator – Lisa ala tunnus.</p>	<p>Designator</p> <input type="text" value="EETSA1504"/>
<p>15. Name – Lisa ala nimi.</p>	<p>Name</p> <input type="text" value="OSMUSSAARE"/>
<p>16. Location note – Asukoha mäрге. Siia saad lisada viite, kui ala on seotud mõne muu objektiga.</p>	<p>Location note</p> <input type="text" value="10NM NORTHWEST AMARI VORTAC AMI"/>
<p>17. Description – Kirjeldus. Siia saab lisada lisaandmed, näiteks ala koordineeriva isiku kontaktnumber või muu piloodile oluline info.</p>	<p>Description</p> <input type="text" value="INFO ABOUT ACTIVITY AVAILABLE FROM TALLINN ACC AND TALLINN APP"/>
<p>18. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Siia võib lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada.</p> <p>NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.</p>	<p>Originator comment</p> <input type="text"/>
<p>19. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.</p>	<p>File attachment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; text-align: center;"> + Select </div>
<p>20. Templates – Eel-täidetud digiNOTAMi mall.</p> <p>Clear – Tühjendab vormi.</p> <p>XML – Avab XML formaadis digiNOTAMi eelvaate. XML formaat on mõeldud eelkõige masinloetavana edastamiseks.</p> <p>TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks.</p> <p>Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Allpool on toodud digiNOTAMi väljastamise eelvaade:

Confirmation X?

Do you really want to submit the Event

SAA.NEW 2026-05-09 02:37 (2026-05-10 00:00 - 2026-05-10 23:59)

data to the Data management system?

It corresponds to NOTAM:

A) /26 NOTAMN

Q) EETT /QRRCA /IV /BO /W /050 /200 /5924N02332E009

A) EETT

B) 2605100000

C) 2605102359

E) TEMPORARY SEGREGATED AREA EETSA1504 (OSMUSSAARE) ESTABLISHED FOR
MILITARY EXERCISE WITHIN:
592636N 0231642E - 592637N 0234643E - 592320N 0234641E -
592143N 0234326E - 591759N 0234324E - 591636N 0232959E -
592200N 0232001E - 592242N 0231641E - 592636N 0231642E.
INFO ABOUT ACTIVITY AVAILABLE FROM TALLINN ACC AND TALLINN APP.

F) FL050

G) FL200

✓ Yes
✗ No

Joonis 2. DigiNOTAMi väljastamise kinnitusaken

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

7.2. SAA.ACT – AIPis või AIP SUPiga defineeritud ala aktiveerimine

AIPis või AIP SUPiga avaldatud ala aktiveerimiseks ava vasakult poolt menüüst Airspace → SAA.ACT. Avaneb digiNOTAMi vorm.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="SAA.ACT 2026-05-05 13:00"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal digiNOTAM on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpuaeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="19.05.2026 - 21.05.2026"/> </p> <p> 12:00 - 16:00 UTC ☐ Est. </p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamaks, millal ala on aktiivne. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule real + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p> <p>NB! Mitme aktiivsuseperioodi lisamiseks korda tegevust.</p>	<p>Schedule </p>
<p>4. Airspace – Õhuruum ehk defineeritud ala, mida soovid aktiveerida ja milles toimub lennuohutust mõjutav tegevus.</p>	<p>Airspace * <input type="text" value="EED16 - KLOOGA 1 (D)"/> </p>
<p>5. Affected FIR – Mõjutatud õhuruum, mis on vaikimisi alati EETT – TALLINN FIR.</p>	<p>Affected FIR (1) </p> <p>☒ EETT - TALLINN FIR (FIR)-...</p>

<p>6. Affected Aerodrome – Mõjutatud lennuväljad. Lennuväli tuleb valida siis, kui ala asub lennuväljade EETN, EEEI, EETU, EEPU, EEKE, EEKA ATS õhuruumis, EERU või EEKU lennuvälja ARP 5NM raadiuses.</p>	<p>Affected Aerodrome (1) ^</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ EEEI - AMARI-AH ☐ EEKA - KARDLA-AD ☐ EETN - LENNART MERI TALLI... ☐ EEPU - PARNU-AD ☐ EEKU - KIHNU-AD ☐ EEKE - KURESSAARE-AD ☐ EERU - RUHNU-AD ☐ EETU - TARTU-AD 												
<p>7. Status – Ala aktiveerimise staatus. Tee valik rippmenüüst.</p>	<p>Status * <input type="text" value=""/></p>												
<p>8. Activity – Tegevuse tüüp ehk mis tegevus alas toimub (relvadest laskmine, militaarõppus vms). Tee valik rippmenüüst.</p>	<p>Activity <input type="text" value=""/></p>												
<p>9. Lower limit / Upper limit – Alumine kõrguspiir/ Ülemine kõrguspiir ehk määra ala kõrguspiirid. Võimalikud valikud:</p> <p>FLOOR – Alumine kõrgus on ala AIPis, AIP SUPis defineeritud kõrgus;</p> <p>CEILING – Ülemine kõrgus on ala AIPis, AIP SUPis defineeritud kõrgus;</p> <p>GND – alumine kõrgus on alates maapinnast;</p> <p>UNL – ülemine kõrgus on piiramatult;</p> <p>Numbrilise kõrguse korral vali ka ühik ja referents:</p> <table border="1" data-bbox="204 1576 775 1930"> <thead> <tr> <th>Referents</th> <th>Tähendus</th> <th>Ühikud</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SFC</td> <td>Kõrgus maapinnast</td> <td>FT, M</td> </tr> <tr> <td>MSL</td> <td>Kõrgus merepinnast</td> <td>FT, M</td> </tr> <tr> <td>STD</td> <td>Kõrgus standard-atmosfääri järgi</td> <td>FL, SM</td> </tr> </tbody> </table>	Referents	Tähendus	Ühikud	SFC	Kõrgus maapinnast	FT, M	MSL	Kõrgus merepinnast	FT, M	STD	Kõrgus standard-atmosfääri järgi	FL, SM	<p>Lower limit * FLOOR <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/></p> <p>Upper limit * CEILING <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/></p>
Referents	Tähendus	Ühikud											
SFC	Kõrgus maapinnast	FT, M											
MSL	Kõrgus merepinnast	FT, M											
STD	Kõrgus standard-atmosfääri järgi	FL, SM											

<p>10. Description – Kirjeldus. Siia saab lisada lisaandmed, näiteks ala koordineeriva isiku kontaktnumber või muu piloodile oluline info.</p>	<p>Description</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; margin-top: 10px;"> PERMISSION FOR ENTERING THE AREA AND INFO ABOUT ACTIVITY AVAILABLE FROM: +372 5555 5555. </div>
<p>11. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Siia võib lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada.</p> <p>NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.</p>	<p>Originator comment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; height: 100px; margin-top: 10px;"></div>
<p>12. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.</p>	<p>File attachment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; margin-top: 10px; text-align: center;"> + Select </div>
<p>13. Templates – Eeltäidetud digiNOTAMi mall.</p> <p>Clear – Tühjendab vormi.</p> <p>XML – Avab digiNOTAMi XML-eelvaate (masinloetav formaat).</p> <p>TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks.</p> <p>Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).</p>	<div style="margin-top: 10px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Peale **Send** nupu klõpsamist avaneb **Confirmation** aken, mis on kirjeldatud Joonis juures.

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

7.3. AD.CLS – Lennuvälja sulgemine

Ajutine lennuvälja või kopteriväljaku sulgemine. See stsenaarium käsitleb ainult täielikke sulgemisi. Kui sulgemisega kaasnevad erandid, näiteks vajalik eelnev luba, v.a hädaolukorrad, siis tuleb kasutada stsenaariumi AD.LIM - Lennuvälja piirang.

Lennuvälja või kopteriväljaku sulgemiseks ava vasakult menüüst Aerodrome/Heliport → AD.CLS. Avaneb lennuvälja sulgemise digiNOTAMi vorm.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="AD.CLS 2026-05-01 03:00"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal digiNOTAM on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpuaeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="27.05.2026 - 27.05.2026"/> </p> <p> <input type="text" value="00:00"/> - <input type="text" value="05:00"/> UTC ☐ Est. </p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamiseks, millal ala on aktiivne. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule real + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p> <p>NB! Mitme aktiivsuseperioodi lisamiseks korda tegevust.</p>	<p>Schedule </p>
<p>4. Airport – Lennuväli/kopteriväljak, mille kohta digiNOTAM koostatakse. Tee valik rippmenüüst.</p>	<p>Airport * <input type="text" value="EETN"/> </p>

<p>5. Closure reason – ehk sulgemise põhjus vabas tekstis.</p> <p>NB! Kuigi väli ei ole kohustuslik, siis on see siiski soovituslik täita.</p>	<p>Closure reason</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; min-height: 30px;">WEATHER</div>
<p>6. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Siia võib lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada.</p> <p>NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.</p>	<p>Originator comment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; min-height: 60px;"></div>
<p>7. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.</p>	<p>File attachment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; text-align: center;"> + Select </div>
<p>8. Templates – Eeltäidetud digiNOTAMi mall.</p> <p>Clear – Tühjendab vormi.</p> <p>XML – Avab digiNOTAMi XML-eelvaate (masinloetav formaat).</p> <p>TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks.</p> <p>Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-bottom: 10px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Peale **Send** nupu klõpsamist avaneb **Confirmation** aken, mis on kirjeldatud Joonis juures.

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

7.4. AD.LIM – Lennuvälja piirang

Ajutine muudatus lennuvälja või kopteriväljaku kasutustingimustes. Seda stsenaariumi kasutatakse piiravate või keelavate sündmuste teatamiseks, mis ei tähenda lennuvälja või kopteriväljaku täielikku sulgemist. Täieliku sulgemise teatamiseks vaata AD.CLS - Lennuvälja sulgemine.

Seda stsenaariumi kasutatakse ka juhul, kui lennuväli või kopteriväljak töötab alla või üle oma tavapäraste parameetrite.

Lennuvälja või kopteriväljaku piirangute kehtestamiseks ava vasakult menüüst Aerodrome/Heliport → AD.LIM. Avaneb lennuvälja piirangu digiNOTAMi vorm.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="AD.LIM 2026-05-05 06:45"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal digiNOTAM on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpu-aeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="10.05.2026 - 10.05.2026"/> </p> <p> <input type="text" value="05:00"/> - <input type="text" value="15:00"/> UTC ☒ Est. </p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamiseks, millal ala on aktiivne. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule real + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p> <p>NB! Mitme aktiivsuseperioodi lisamiseks korda tegevust.</p>	<p>Schedule </p>

<p>4. Airport – Lennuväli/kopteriväljak, mille kohta digiNOTAM koostatakse. Tee valik rippmenüüst.</p>	<p>Airport * <input type="text" value="EETN"/> </p>
<p>5. Limitation type – Piirangu tüüp, mida soovitakse kehtestada. Tee valik rippmenüüst. Valida saab nelja piirangutüübi vahel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allowed for - Teatud lisategevused on lubatud kindlal eesmärgil aktiivsuse kestel. Pead määrama lubatud tingimused (<i>Allowed contitions</i>). • Closed except for - Lennuväli on suletud, välja arvatud määratud tegevusteks. Pead määrama erandid (<i>Exeptions</i>). • Conditionally allowed for - Teatud tegevused on lubatud eritingimustel. Pead määrama lisatingimused (<i>Conditions</i>). • Prohibited for - Teatud tegevused on aktiivsusaegadel keelatud. Pead määrama keelatud tingimused (<i>Prohibited contitions</i>). 	<p>Limitation type * <input type="text"/></p> <ul style="list-style-type: none"> Allowed for Closed except for Conditionally allowed for Prohibited for
<p>6. Limitation Reason – Täpsustav põhjendus lennuvälja/kopteriväljaku piirangu kehtestamiseks.</p>	<p>Limitation Reason <input type="text" value="ATS STAFFING"/></p>
<p>7. Description – Kirjeldus vabas tekstis, mida soovid NOTAMisse lisada. Siia saad lisada lisaandmed piirangu kohta, näiteks piirangut koordineeriva isiku kontakt number või muu piloodile oluline info.</p>	<p>Description <input type="text"/></p>
<p>8. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Siia võid lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada.</p>	<p>Originator comment <input type="text"/></p>

<p>NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.</p>	
<p>9. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.</p>	<p>File attachment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; text-align: center;"> + Select </div>
<p>10. Templates – Eeltäidetud digiNOTAMi mall.</p> <p>Clear – Tühjendab vormi.</p> <p>XML – Avab digiNOTAMi XML-eelvaate (masinloetav formaat).</p> <p>TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks.</p> <p>Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-between; border-bottom: 1px solid #ccc; padding-bottom: 5px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Peale **Send** nupu klõpsamist avaneb **Confirmation** aken, mis on kirjeldatud Joonis juures.

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

Täiendavad lisatingimused, erandid, keelatud tingimused ja lubatud tingimused:		
Piirangu tüüp	Element	Kirjeldus
Conditionally allowed for/	Operation	Vali tegevus, mis on lubatud või keelatud (nt maandumine, õhukutõus, lennushow).
	PPR Time	Sisesta loa eeltaotlemise aeg (nt 2 HR, 30 MIN).
Closed except for/	PPR Details	Lisa täiendav info loa taotluse kohta (nt kontaktandmed, protseduurid).
Prohibited for	Flight template	Vali lennukategooriad, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimistee osa(-de)l sulgemise ajal.
	Aircraft template	Vali õhusõidukitüübid, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimisraja osadel sulgemise ajal.
Allowed for	Operation	Vali tegevus, mis on lubatud (nt maandumine, õhukutõus, lennushow).
	Flight template	Vali lennukategooriad, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimistee osadel sulgemise ajal.
	Aircraft template	Vali õhusõidukitüübid, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimisraja osadel sulgemise ajal.

Mallide loomine ning valimine lubatud või keelatud lennukategooriate ja lennukitüüpide jaoks:

- Flight characteristics
- Aircraft characteristics

Iga digiNOTAM võib sisaldada erinevate mallide kombinatsioone. Uue kombinatsiooni lisamiseks klõpsa ikoonil **+** teksti „*More flight & aircraft combinations*“ kõrval. Lisatud kombinatsioon kuvatakse allpool. Kombinatsiooni eemaldamiseks klõpsa ikoonil **X** kombinatsiooni kõrval.

Uue malli loomiseks klõpsa ikoonil välja „*Flight template* or *Aircraft template*“ kõrval.

Malli vaatamiseks või muutmiseks vali esmalt mall ja seejärel klõpsa ikoonil välja „*Flight template* or *Aircraft template*“ kõrval.

7.5. RWY.CLS – Lennuraja sulgemine

Ajutine lennuraja sulgemine. See stsenaarium käsitleb ainult täielikke lennuraja sulgemisi ning seda kasutatakse nii mõlema kui ka ühe suuna sulgemiseks.

Lennuraja sulgemiseks ava vasakult menüüst Aerodrome/Heliport → RWY.CLS. Avaneb lennuraja sulgemise digiNOTAMi vorm.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="RWY.CLS 2026-05-07 09:15"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal digiNOTAM on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpuaeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="10.05.2026 - 10.05.2026"/> </p> <p> <input type="text" value="00:00"/> - <input type="text" value="04:30"/> UTC ☐ Est. </p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamiseks, millal lennurada on suletud. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule real + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p> <p>NB! Mitme aktiivsuseperioodi lisamiseks korda tegevust.</p>	<p>Schedule </p>
<p>4. Airport – Lennuväli/kopteriväljak, mille kohta digiNOTAM koostatakse. Tee valik rippmenüüst.</p>	<p>Airport * <input type="text" value="EETN"/> </p>
<p>5. Runway – direction closing – Vali suletud rada või raja suund. Kui kogu rada on suletud, vali RWY</p>	<p>Runway - direction closing (0) </p> <p>✓ RWY-08/26 EETN-RWY</p> <p>EETN - 08</p> <p>EETN - 26</p>

08/26. Kui suletud on ainult üks raja suund, vali rippmenüüst suletud suund.	
<p>6. Closure reason – sulgemise põhjus vabas tekstis.</p> <p>NB! Kuigi väli ei ole kohustuslik, siis on see siiski tungivalt soovituslik täita.</p>	<p>Closure reason</p> <div data-bbox="815 331 1334 409" style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px;">MAINTENANCE</div>
<p>7. Description – Kirjeldus vabas tekstis, mida soovid NOTAMisse lisada. Sii saad lisada lisaandmed raja sulgemise kohta.</p>	<p>Description</p> <div data-bbox="815 533 1347 611" style="border: 1px solid #ccc; height: 35px;"></div>
<p>9. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Sii võib lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada.</p> <p>NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.</p>	<p>Originator comment</p> <div data-bbox="815 734 1331 813" style="border: 1px solid #ccc; height: 35px;"></div>
<p>8. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.</p>	<p>File attachment</p> <div data-bbox="815 1144 1350 1227" style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; text-align: center;"> + Select </div>
<p>9. Templates – Eeltäidetud digiNOTAMi mall.</p> <p>Clear – Tühjendab vormi.</p> <p>XML – Avab digiNOTAMi XML-eelvaate (masinloetav formaat).</p> <p>TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks.</p> <p>Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).</p>	<div data-bbox="815 1245 1347 1290" style="display: flex; justify-content: space-between; border: 1px solid #ccc; padding: 2px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Peale **Send** nupu klõpsamist avaneb **Confirmation** aken, mis on kirjeldatud Joonis juures.

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

7.6. RWY.LIM – Lennuraja kasutuse piiramine

Ajutine muudatus lennuraja kasutuspiirangutes. Seda stsenaariumi kasutatakse piiravate või keelavate sündmuste teatamiseks, mis ei tähenda lennuraja täielikku sulgemist. Täieliku sulgemise teatamiseks vaata RWY.CLS - Lennuraja sulgemine.

Lennuraja kasutamise piiramiseks ava vasakult menüüst Runway → RWY.LIM. Avaneb lennuraja piirangu digiNOTAMi vorm.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="RWY.LIM 2026-05-08 16:00"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal digiNOTAM on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpuaeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="23.06.2026 - 24.06.2026"/> </p> <p> 08:00 - 12:00 UTC ☐ Est. </p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamaks, millal lennuraja kasutamine on piiratud. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule real + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p> <p>NB! Mitme aktiivsuseperioodi lisamiseks korda tegevust.</p>	<p>Schedule </p> <p><input type="text" value="Daily at 08:00 UTC - 12:00 UTC"/> </p>
<p>4. Airport – lennuväli, mille kohta NOTAM koostatakse.</p>	<p>Airport * <input type="text" value="EETN"/> </p>
<p>5. Runway – direction limitation – Vali suletud rada või raja suund. Kui kogu rada on suletud, vali RWY 08/26.</p>	<p>Runway - direction limitation (0) </p> <p> RWY-08/26 EETN-RWY</p> <p>EETN - 08</p> <p>EETN - 26</p>

<p>Kui suletud on ainult üks raja suund, vali rippmenüüst vastav suund.</p>	
<p>6. Limitation type – Vali piirangu tüüp, mida soovid kehtestada. Valiku tegemiseks klõpsa noolel, et avada rippmenüü. Seejärel vali nimekirjast kõige sobivam piirangutüüp. Valida saab nelja piirangutüübi vahel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allowed for - Teatud lisategevused on lubatud kindlal eesmärgil aktiivsuse kestel. Pead määrama lubatud tingimused (<i>Allowed conditions</i>). • Closed except for - Lennurada on suletud, välja arvatud määratud tegevusteks. Pead määrama erandid (<i>Exceptions</i>). • Conditionally allowed for - Teatud tegevused on lubatud eritingimustel. Pead määrama lisatingimused (<i>Conditions</i>). • Prohibited for - Teatud tegevused on aktiivsusaegadel keelatud. Pead määrama keelatud tingimused (<i>Prohibited conditions</i>). 	<p>Limitation type *</p> <div data-bbox="1062 309 1377 577"> <input type="text" value=""/> <ul style="list-style-type: none"> Allowed for Closed except for Conditionally allowed for Prohibited for </div>
<p>7. Limitation Reason – Täpsustav põhjendus lennuraja piirangu kehtestamiseks.</p>	<p>Limitation Reason</p> <div data-bbox="836 1391 1385 1473"> <input type="text" value="ATS STAFFING"/> </div>
<p>8. Description – Kirjeldus vabas tekstis, mida soovid NOTAMisse lisada. Siia saad lisada lisaandmed piirangu kohta.</p>	<p>Description</p> <div data-bbox="836 1543 1385 1626"> <input type="text"/> </div>
<p>9. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Siia võib lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada.</p> <p>NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll</p>	<p>Originator comment</p> <div data-bbox="836 1697 1385 1780"> <input type="text"/> </div>

aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.	
10. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.	<p>File attachment</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> + Select </div>
<p>11. Templates – Eeltäidetud digiNOTAMi mall.</p> <p>Clear – Tühjendab vormi.</p> <p>XML – Avab digiNOTAMi XML-eelvaate (masinloetav formaat).</p> <p>TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks.</p> <p>Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-bottom: 10px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Peale **Send** nupu klõpsamist avaneb *Confirmation* aken, mis on kirjeldatud Joonis juures.

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

Täiendavad lisatingimused, erandid, keelatud tingimused ja lubatud tingimused:		
Piirangu tüüp	Element	Kirjeldus
Conditionally allowed for/	Operation	Vali tegevus, mis on lubatud või keelatud (nt maandumine, õhkutõus).
	PPR Time	Sisesta loa eeltaotlemise aeg (nt 2 HR, 30 MIN).
Closed except for/	PPR Details	Lisa täiendav info loa taotluse kohta (nt kontaktandmed, protseduurid).
	Flight template	Vali lennukategooriad, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimistee osa(-de)l sulgemise ajal.
Prohibited for	Aircraft template	Vali õhusõidukitüübid, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimisraja osadel sulgemise ajal.
	Operation	Vali tegevus, mis on lubatud (nt maandumine, õhkutõus, lennushow).
Allowed for	Flight template	Vali lennukategooriad, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimistee osadel sulgemise ajal.
	Aircraft template	Vali õhusõidukitüübid, mis on erandkorras lubatud ruleerimisrajal ja/või ruleerimisraja osadel sulgemise ajal.
	Operation	Vali tegevus, mis on lubatud (nt maandumine, õhkutõus, lennushow).

Mallide loomine ning valimine lubatud või keelatud lennukategooriate ja lennukitüüpide jaoks:

- Flight characteristics
- Aircraft characteristics

Iga digiNOTAM võib sisaldada erinevaid lennu- ja/või lennukimalli kombinatsioone.

Uue kombinatsiooni lisamiseks klõpsa ikoonil teksti „*More flight & aircraft combinations*“ kõrval. Lisatud kombinatsioon kuvatakse allpool.

Kombinatsiooni eemaldamiseks klõpsa ikoonil kombinatsiooni kõrval.

Uue malli loomiseks klõpsa ikoonil välja „*Flight template or Aircraft template*“ kõrval.

Malli vaatamiseks või muutmiseks vali esmalt mall ja seejärel klõpsa ikoonil välja „*Flight template or Aircraft template*“ kõrval.

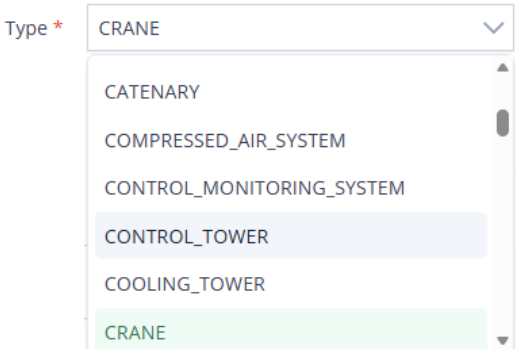
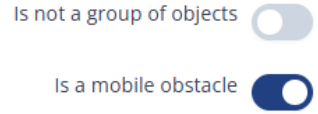
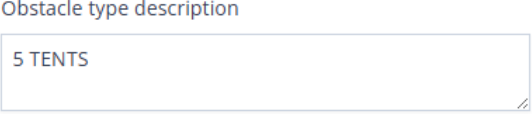
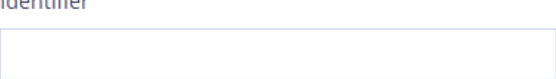

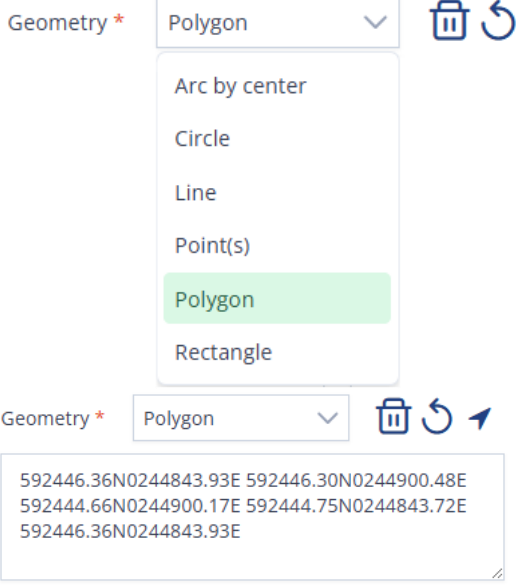
7.7. OBS.NEW – Uue ajutise või püsiva takistuse püstitamine

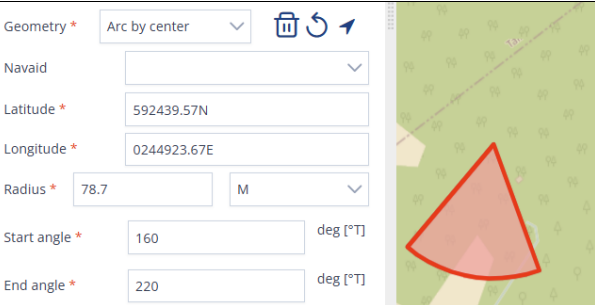
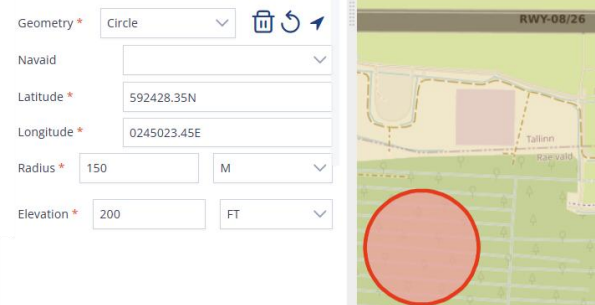
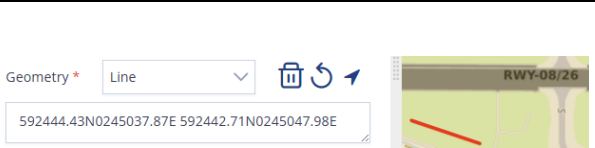
Takistuse kuju saab määrata punkti, joone, ringikujulise ala, polügoonina jm kujul. Võimalik on grupeerida sarnaste objektide gruppe, mis asuvad lähestikku. See stsenaarium hõlmab nii lennujaama kui ka õhuruumi takistusi.

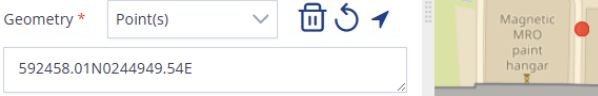
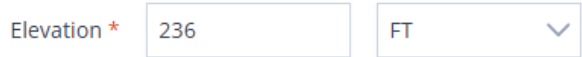

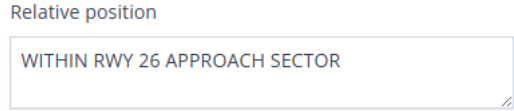

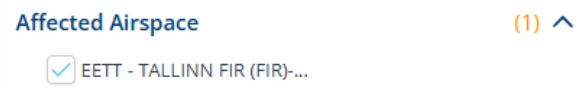

Uue takistuse püstitamiseks ava vasakult menüüst Obstacle → OBS.NEW.

Kõik punase tärniga (*) tähistatud väljad tuleb täita.

<p>1. Event name – Sündmuse nimi. See on eeltäidetud lahter, mida ei pea muutma.</p>	<p>Event name * <input type="text" value="OBS.NEW 2025-10-16 10:16"/></p>
<p>2. Event validity – Kehtivusaeg. Vali kalendrist kuupäevavahemik, millal digiNOTAM on aktiivne, ning määra sündmuse algus- ja lõppkellaaeg.</p> <p>☐ Est. – Märgistades „EST” nupu ees oleva valikukasti muutub lõpuaeg määramatuks. See tähendab, et digiNOTAM ei lõpe automaatselt ning see tuleb enne kehtivuseaja lõppu kas pikendada või lõpetada.</p> <p>☐ Perm. – Märgistades „PERM” nupu ees oleva valikukasti kinnitab teabe koostaja, et tegu on püsiva kehtivusega NOTAMiga. PERM NOTAMi info läheb AIPi.</p> <p> – Taastab vaikesätted.</p>	<p>Event validity * <input type="text" value="05.02.2026 - 05.02.2026"/> </p> <p> <input type="text" value="00:00"/> - <input type="text" value="23:59"/> UTC ☐ Est. </p> <p>☐ Perm.</p>
<p>3. Schedule – Ajagraafik täpsustamaks, millal ala on aktiivne. Ajagraafiku lisamiseks klõpsa Schedule real + märgil, vali ajakava, määra kellaajad ja klõpsa Apply.</p>	<p>Schedule </p>

<p>4. Type – Takistuse tüüp. Vali rippmenüüst takistuse tüüp. Sobiva takistuse tüübi puudumisel vali OTHER.</p>	
<p>5. Is not a group of objects/ Is not a mobile obstacle – Märki, kas tegemist on objektide grupi või mobiilse takistusega. Kui jah, vali vastav märksõna ning klõpsa ikoonil paremale, kuni kast muutub siniseks. Kui ei, jäta väli aktiveerimata.</p>	
<p>6. Obstacle type description – Takistuse tüübi kirjeldus vabas tekstis (nt sarnaste takistuste arv rühmas jne).</p>	
<p>7. Identifier – Takistuse tähis (nt ID1234).</p>	
<p>8. Geometry → Polygon / Rectangle – Takistuse asukoht. Vali rippmenüüst see, kui takistuse ala on polügooni või ristkülikukujuline. Kui koordinaadid on teada, kopeeri need lahtrisse. Koordinaate on võimalik valida ka otse kaardilt. Selleks klõpsa parempoolsel noolel , seejärel moodusta kaardil sobiv ala ning klõpsa (ilmub noole asemele). Koordinaadid kuvatakse lahtrisse automaatselt.</p> <p> – Muudab koordinaatide formaati.</p>	

<p>Veendu enne NOTAMi esitamist, et koordinaadid on formaadis DDMMSS.ss koos ilmakaare tähisega.</p> <p>NB! Esimene ja viimane koordinaat peavad kattuma ning koordinaadid tuleb esitada päripäeva.</p>	
<p>9. Geometry → Arc by center – Vali rippmenüüst see, kui takistusi sisaldav ala määratakse sektorina. Sektori andmed saad sisestada käsitsi või valida need kaardilt.</p> <p>Kaardilt valides märgi ringikujuline ala ning sisesta Start angle ja End angle. Seejärel kuvab süsteem kaardile valitud sektori.</p> <p>Navaid rippmenüüst saab valida navigatsiooniseadme ning süsteem lisab seejärel automaatselt selle koordinaadid.</p>	
<p>10. Geometry → Circle – Vali rippmenüüst see, kui ala on ringikujuline. Ala andmed saad sisestada lahtritesse või valida need kaardilt.</p> <p>NB! Kaardilt valides määrab süsteem raadiuse automaatselt meetrites (M). Saad ühiku muuta kilomeetriteks (KM) või meremiilideks (NM).</p> <p>Navaid rippmenüüst saab valida navigatsiooniseadme ning süsteem lisab seejärel automaatselt selle koordinaadid.</p>	
<p>11. Geometry → Line – Vali rippmenüüst see, kui takistuse ala on määratud joonega (nt traktor liigub mööda joonega tähistatud ala). Andmed saad sisestada käsitsi või valida kaardilt.</p>	

Kaardilt valides märgi ala algus- ja lõpp-punkt.	
12. Geometry → Point(s) – Vali rippmenüüst see, kui takistuse asukoht on esitatud koordinaadiga. Andmed saad sisestada käsitsi või valida kaardilt.	
13. Elevation – Takistuse kõrgus merepinnast. Sisesta arvvärtus ja vali rippmenüüst mõõtühik.	
14. Height – Takistuse kõrgus maapinnast. Sisesta arvvärtus ja vali rippmenüüst mõõtühik.	
15. Relative position – Takistuse asukoha kirjeldus (nt kaugus raja lävest).	
12. Lighted – Märgi, kas takistus on valgustamata või valgustatud. Kui takistus on valgustatud klõpsa ikoonil paremale, kuni kast muutub siniseks. Kui ei, jäta väli aktiveerimata.	
13. Marking description – Võimalus lisada täpsemad detailid takistuse markeeringu kohta (nt värvkate).	
14. Affected Airspace – Mõjutatud õhuruum. EETT on juba vaikesättena valitud.	
15. Affected Aerodrome – Mõjutatud lennuväljad. Lennuväli tuleb valida siis, kui ala asub lennuväljade EETN, EEEI, EETU, EEPU, EEKE, EEKA ATS õhuruumis, EERU või EEKU lennuvälja ARP 5NM raadiuses. NB! Lennuvälja takistuse korral eemalda märgistus <i>Affected Airspace</i>	

☒ EETT - TALLINN FIR (FIR)-... eest . Kui takistus on üle 328FT (100M) AGL, jäta märgistus alles, kuna tegemist on siiski ala 1 takistusega.	
16. Description – Kirjeldus vabas tekstis, mida soovid NOTAMisse lisada.	Description <input type="text" value="STRIP AREA"/>
17. Originator comment – Teabe koostaja kommentaar. Siia võib lisada vabas tekstis kommentaari, mida soovid NOTAM-büroole edastada. NB! Lahtrisse sisestatud tekst traditsioonilisse NOTAMisse ei lähe. Küll aga jääb sellest jälg XML kujul digiNOTAMisse.	Originator comment <input type="text"/>
18. File attachment – Võimalik lisada PDF-manus.	File attachment <input type="text"/> <div style="text-align: center;"> <input type="button" value="+ Select"/> </div>
19. Templates – Eeltäidetud digiNOTAMi mall. Clear – Tühjendab vormi. XML – Avab digiNOTAMi XML-eelvaate (masinloetav formaat). TXT – Avab traditsioonilise NOTAMi eelvaate, mida saab kasutada digiNOTAMi kontrollimiseks. Send – Avab digiNOTAMi väljastamise eelvaate (st ei väljasta koheselt).	<div style="display: flex; justify-content: space-between; border-bottom: 1px solid black; padding-bottom: 5px;"> Templates Clear XML TXT Send </div>

Peale **Send** nupu klõpsamist avaneb **Confirmation** aken, mis on kirjeldatud Joonis juures.

Eelvaate sulgemiseks klõpsa paremas ülanurgas „X“. Lisateabe saamiseks klõpsa „?“.

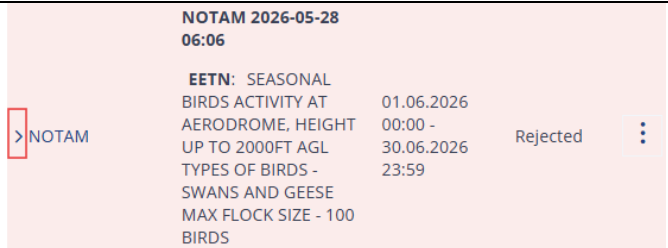
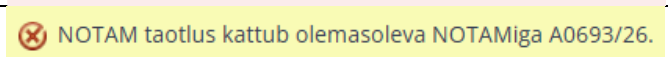

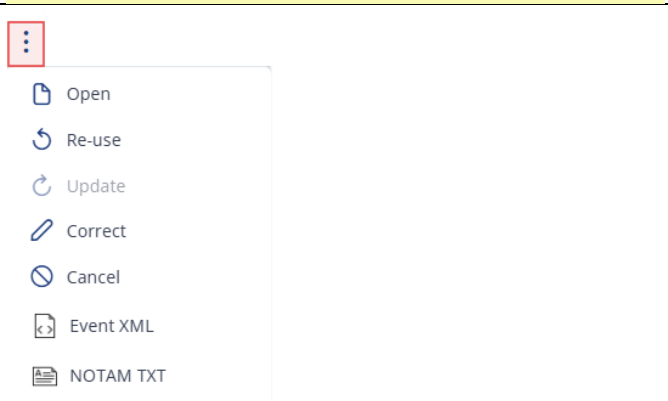
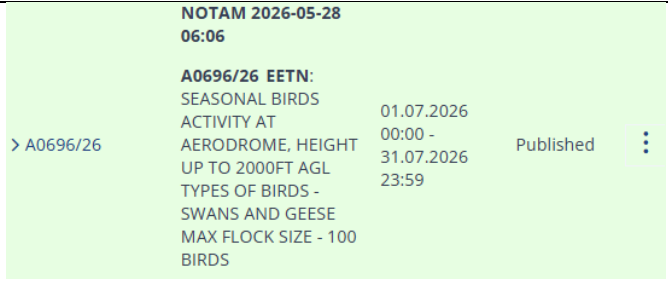
Pärast digiNOTAMi kontrollimist vali:

- „YES“ kui on valmis väljastamiseks;
- „NO“ selleks, et täiendada taotlust.

8. DigiNOTAMi tagasi lükkamine

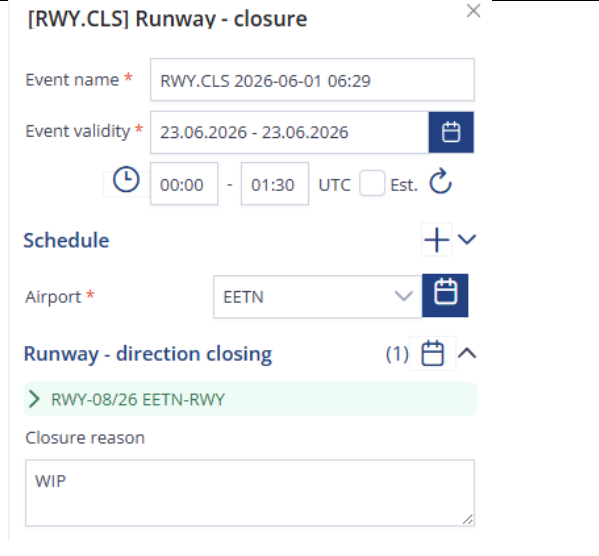

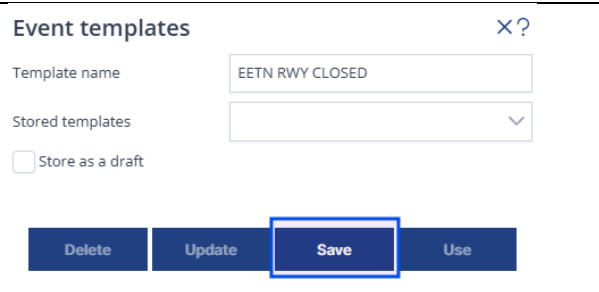
NOTAM spetsialist kontrollib taotluse sisu ning seejärel, kas kinnitab esitatud andmed või lükkab need tagasi, kui andmed vajavad täiendamist.

DigiNOTAM taotlus, mis on tagasi lükatud ilmub *Events* alla staatusega „*Rejected*“.

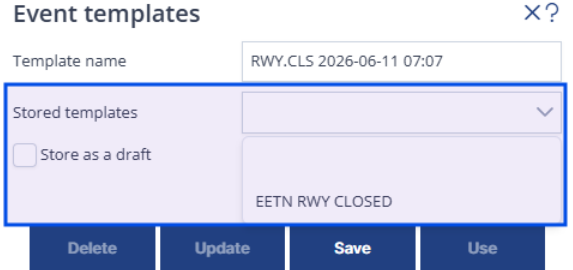
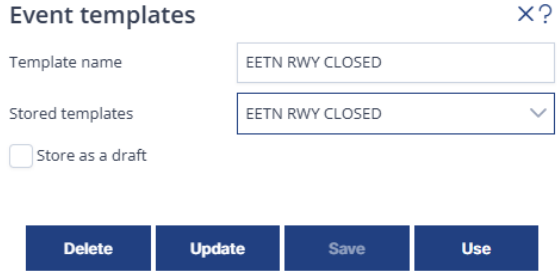
<p>DigiNOTAM taotluse märksõna kõrval oleva noolega menüü alt leiad tagasilükkamise põhjuse.</p>	
<p>Tagasilükkamise põhjus.</p>	
<p>DigiNOTAM taotluse parandamiseks ava tagasi lükatud taotlus, vajuta ikoonil ja vali „<i>Correct</i>“. Seejärel vii sisse parandused ja edasta taotlus uuesti NOTAM-büroole.</p>	
<p>NOTAM spetsialist kontrollib digiNOTAM taotluse üle ja väljastab selle. Seejärel ilmub digiNOTAM <i>Events</i> vaatesse staatusega <i>Published</i> ning sellele on määratud number.</p>	

9. Template – eetäidetud mall

9.1. Uue malli loomine

<p>1. Ava stsenaarium, millele soovid malli luua. Täida väljad.</p>	
<p>2. Vajuta Templates uue malli loomiseks.</p>	
<p>3. Avaneb aken Event templates. Märgi mallile nimi, alusta lennujaamast ning seejärel lisa digiNOTAMit iseloomustav sõna.</p> <p>4. Vajuta Save malli salvestamiseks.</p>	

9.2. Salvestatud malli kasutamine, kustutamine, uuendamine

<p>1. Salvestatud malli kuvamiseks ava stsenaarium, millele <i>template</i> koostati ja vajuta Templates.</p>	
<p>2. Avaneb aken Event templates. Ava <i>Stored templates</i> rippmenüü ja vali soovitud mall.</p>	
<p>3. Salvestatud malle on võimalik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delete – Kustutada; • Update – Uuendada; • Use – Kasutada. 	

10. SEONDUVAD DOKUMENDID

Dokument	Lühend
CADAS-ADP Digital NOTAM User Manual	CADAS-AIMDB_UMAN
EUROCONTROL, <i>Aeronautical Information Exchange Model</i> . https://aixm.aero/ (state 2025-08-13).	Aeronautical Information Exchange Model
EUROCONTROL (2022). <i>Digital NOTAM Specification</i> . Ver 2.0. https://ext.eurocontrol.int/aixm_confluence/display/DNOTAM/Digital+NOTAM+Specification (state 2025-08-13).	Digital NOTAM Specification
EUROCONTROL (2020). <i>EUROCONTROL Guidelines for Operating Procedures for AIS Dynamic Data (OPADD)</i> . Edition 4.1.	EUROCONTROL OPADD
ICAO (2009). <i>Annex 4 - Aeronautical Charts</i> . 11th Edition.	ICAO Annex 4
ICAO (2021). <i>Aeronautical Information Services Manual (Doc 8126)</i> . Seventh edition.	ICAO Doc 8126
ICAO (2018). <i>Aeronautical Information Management (Doc 10066)</i> . First Edition.	ICAO Doc 10066
ICAO (2020). <i>Guidance to the Issuance of SNOWTAM</i> , First Edition.	ICAO Guidance to the Issuance of SNOWTAM